

PLUSPUNT

Dat is duidelijk!

Rapportwaarderingen

Rapportwaarderingen in Pluspunt

Inleiding

Tussen scholen bestaan grote verschillen in de wijze waarop ze rapporteren. Zo worden de waarderingen in cijfers dan wel in woorden gegeven. Bij sommige scholen ligt de nadruk op de rapportage aan ouders, bij andere weer staat de rapportage aan het kind zelf centraal. Er zijn scholen die de (reken) waardering uitdrukken in één cijfer terwijl andere scholen het kind beoordelen naar de rekendomeinen. (Getallen en getalrelaties; Bewerkingen – hoofdrekenen en cijferen; Breuken, procenten en kommagetallen; Meten, tijd en geld; Meetkunde; Tabellen en grafieken).

Scholen gebruiken ook verschillende leerlingvolgsystemen zoals onder andere het Cito-LVS of ParnasSys. Met behulp van dit leerlingvolgsysteem worden van de behaalde resultaten, trendanalyses gemaakt voor de groep en voor de (zorg)kinderen wordt het ontwikkelingsperspectief bijgehouden.

De kernvragen zijn dan:

- Is er sprake van voldoende (reken-)ontwikkeling in de groep?
- Ontwikkelt het individuele kind zich zoals verwacht?

Steeds meer scholen werken met trendanalyses voor de groep en met het ontwikkelingsperspectief voor de zorgkinderen. De SBO scholen werken vooral met het ontwikkelingsperspectief voor alle kinderen.

Er is dus een grote verscheidenheid in het geven van (reken)waarderingen op scholen. Hieronder worden de informatiebronnen voor de rapportwaarderingen beschreven die onder andere *Pluspunt* aan scholen biedt. Van iedere bron worden, voor het gebruik als onderdeel van de rapportwaarderingen, de sterke en minder sterke punten aangegeven.

Dit zijn slechts richtlijnen: het behoort tot de professionaliteit van het team om een passende vorm en inhoud te kiezen voor de rapportage aan de ouders en de kinderen. Een evenwichtige beoordeling zal vooral tot stand komen door gebruik te maken van verschillende informatiebronnen. De wijze waarop de beoordeling ten slotte plaats vindt, dient inzichtelijk te zijn voor ouders en kinderen.

Observatie van de leerkracht

Op basis van de resultaten van de bloktoetsen, de ervaringen met de leerkrachtgebonden lessen en het gemaakte schriftelijke werk, bepaalt u welke van de 4 toetsopgaven u in les 13 interactief wilt herhalen. U observeert tijdens deze les vooral de wijze waarop de kinderen de rekenopgaven oplossen. Ook zwakke resultaten met de tempotoets geven u extra informatie over het rekenproces. U observeert met name gericht, door gebruik te maken van de kwaliteit van de rekenhandeling. Deze geeft aan in welke mate de kinderen het rekenproces hebben verinnerlijkt, verkort, geautomatiseerd en gegeneraliseerd. Ook de verlengde instructie en de remediëring, waarbij de leerkracht diagnosticerend onderwijst, geeft u extra informatie die u mee kunt nemen bij de rapportwaardering van de kinderen.

De kracht van deze informatiebron is dat de leerkracht hierbij aan de ouders kan toelichten waarom een bepaalde waardering toch lager uitvalt. (Bijvoorbeeld: de rekenhandeling is nog niet voldoende verinnerlijkt; het kind gebruikt nog materiaal en/of modellen). De beperking is dat deze beoordeling sterk afhankelijk is van de professionaliteit van de leerkracht.

De bloktoetsen en de schaduwtoetsen

De bloktoetsen in *Pluspunt* zijn signaleringstoetsen. In deze toets worden vier toetsdoelen getoetst die gedurende twee blokken intensief zijn geoefend. In de groepen 7 en 8 zijn de toetsen op twee niveaus. Dit is gebaseerd op de verdeling van de leerstof in fundamentele (minimum) en streefdoelen (basis). Met de (digitale) registratie-bladen in de leerkrachtenmap kunt u een eerste globale 'trendanalyse' uitvoeren. De toetsen zijn zowel digitaal als op papier af te nemen en na te kijken.

Voordelen van de digitale toets boven de papieren versie zijn:

- Er is een zogenaamde schaduwtoets: dezelfde toets met andere getallen. Wanneer een kind een onvoldoende gehaald heeft op de bloktoets dan kan bijvoorbeeld na extra oefenen en remediëring deze schaduwtoets worden afgenomen. Als team maakt u afspraken welke toets meetelt voor een rapportwaardering.
- Een deel van de correctie en de registratie wordt voor u gedaan.

Tevens is er een koppeling met het leerlingvolgsysteem ParnasSys mogelijk. De behaalde toetsresultaten worden direct omgezet naar dit leerlingvolgsysteem. De school kan zelf het digitale rapport met ParnasSys inrichten.

Naast de bloktoets worden er tempotoetsen afgenomen. Deze toetsen geven aan of de kinderen bepaalde opgaven vlot en vaardig (verinnerlijkt en verkort), geautomatiseerd kunnen uitrekenen. *Pluspunt* hanteert hier een tijdsnorm. Bij een onvoldoende probeert u door diagnosticerend met het kind te werken en te observeren, het rekenproces te duiden.

*Wanneer een kind 80% goed scoort op de bloktoets (80 % is het criterium) dan houdt dat in dat het kind de aangeboden leerstof in dit blok voldoende beheerst om succesvol de leerlijn van *Pluspunt* in de volgende blokken, verder te vervolgen. Doel van deze bloktoetsen is de continuïteit van de *Pluspunt* leerlijn te garanderen. Wanneer deze methodegebonden toetsen alleen, zonder andere bronnen, gebruikt worden voor een rapportwaardering, dan wordt dit middel, lettend op het doel, oneigenlijk toegepast. Het is dus aan te bevelen om naast de bloktoets meerdere bronnen te hanteren.*

De Kwartaaltoetsen.

Door zijn vorm en inhoud zijn de kwartaaltoetsen bijzonder geschikt om te discrimineren tussen rekensterke en rekenzwakke kinderen. De kwartaaltoetsen, bestaande uit 36 sommen, geven aan in hoeverre de leerstof, van de drie, voorafgaande en behandelde blokken, nog steeds wordt beheerst en daarnaast of de leerstof van de komende drie blokken, al enigszins wordt herkend. Het eerste gedeelte van de behandelde leerstof bestaat uit 27 sommen, het tweede gedeelte van de volgende drie blokken heeft negen sommen. Deze laatste sommen zijn dus eigenlijk boven het "onderwijsniveau" van de kinderen. De Kwartaaltoetsen meten dus iets anders en meer leerinhouden dan de bloktoetsen. De normering is dan ook verschillend. De gehanteerde criteria in de handleiding, bij zowel de bloktoetsen als de kwartaaltoetsen, kunnen door de school, afhankelijk van de leerlingpopulatie, naar boven of beneden worden bijgesteld.

Ondanks het gegeven dat de Kwartaaltoetsen geen landelijke normering hebben, zijn ze uitstekend geschikt als (eerste) hulpmiddel om rapportwaarderingen samen te stellen. Deze dienen dan vergeleken en aangevuld te worden met andere bronnen, zoals bijvoorbeeld de observaties van de leerkracht, het ontwikkelingsperspectief van het kind, de trendanalyse van de groep, de bloktoetsen en de halfjaarlijkse Citotoetsen.

Citotoetsen

Ten slotte nog wat informatie over het mogelijk gebruik van de LVS-Citotoetsen. De Citotoetsen dienen, net als de Kwartaaltoetsen, een ander doel dan de bloktoetsen: de Citotoetsen toetsen in hoeverre een kind werkelijk rekenkundig inzicht heeft en laten de onderlinge verschillen tussen de leerlingen zien. De bloktoetsen daarentegen toetsen wat de kinderen kort daarvoor intensief hebben geoefend, in een herkenbare en vertrouwde vorm. Vaak liggen de resultaten van deze bloktoetsen daarom hoger dan die van de Citotoetsen. Het is belangrijk deze verschillen mee te nemen bij uw overwegingen.

